4.11.2013. (09:23)

Francuski Ambasador Roland GILLES : **PREDMET OBILJEŽAVANJA NIJE GAVRILO PRINCIP, NI RAT, NEGO ZAJEDNIČKI ŽIVOT**

SARAJEVO, 4. novembra (FENA) - Ambasador Republike Francuske u Bosni i Hercegovini Roland Gilles u intervjuu za Fenu govori o angažmanu Francuske na obilježavanju 100 godina od početka Prvog svjetskog rata, sarajevskom atentatu i kontraverzama koje i danas - nakon jednog stoljeća prate tadašnje događaje.

Razgovarala: Bisera Džidić

Na pitanje zbog čega se Francuska posebno angažovala na obilježavanju stogodišnjice Prvog svjetskog rata, ambasador Gilles navodi dva razloga.
- Prvi svjetski rat duboko je obilježio Francusku, uključujući i prekomorske teritorije. U svakom selu u Francuskoj postoji spomenik mrtvima koji svjedoči o tome, a svaka porodica u Francuskoj je na svojoj koži osjetila ovaj rat- kaže francuski ambasador.

Pojašnjava da drugi razlog što Francuska želi ovdje dati svoj doprinos obilježavanju ne kraja nego početka, izbijanja, varnice Prvog svjetskog rata, je zato što se radi o prvom u nizu tragičnih sukoba koji su obilježili jedan strašni vijek, 20. stoljeće.
- Francuske vlasti predlažu da se pošalje poruka mira i pomirenja povodom stote godišnjice ovog simboličkog datuma i sa takođe simboličkog mjesta. Potrebno je naglasiti da je Evropa koja je donedavno bila podijeljena, danas je ujedinjena; to može biti inspiracija za nastavak regionalnog pomirenja ovdje iako poruka vrijedi i za sve zemlje Evrope, zapadne, centralne i istočne - kaže francuski ambasador.

Na pitanje kako će Ambasada Francuske u BiH obilježiti taj datum, ambasador Gilles kaže da Francuska nije sama u ovom projektu.
- Francuska ambasada je u prvi mah ponudila svoje vlastite prijedloge svim vlastima u Bosni i Hercegovini, kao i drugim državama, posebno iz Evropske unije, zainteresovanim za ovo obilježavanje. To je bio povod za osnivanje Fondacije "Sarajevo, srce Evrope" kojoj su se priključili, osim Francuske i grada Sarajeva, Velika Britanija, Njemačka, Austrija, Italija uz podršku EU. Zamišljeno je da ovo obilježavanje dotiče različita područja: kulturu, istorijske rasprave, sjećanje kao i sport jer sport ujedinjuje i da se sto godina od 1914. podudari sa tridesetom godišnjicom Sarajevskih Olimpijskih Igara 1984. Svaki od navedenih aktera podržava izvjestan broj projekata - kaže francuski ambasador.

Naglašava da u tom kontekstu Francuska podržava snimanje filma "Mostovi Sarajeva", na kojem radi četrnaest režisera, kao i koncert u kojem učestvuju mladi iz Bosne i Hercegovine.
- Moja zemlja promoviše i veliku biciklističku trku Sarajevo Grand Prix, zajedno sa Tour de Franceom i obnovu reprezentativne zgrade Olimpijskog muzeja. Francuska državna televizija France Télévisions koproducirat će koncert Bečkog filharmonijskog orkestra u Vijećnici 28. juna 2014. Više francuskih medija, među kojima je i Radio France i francusko-njemački kanal Arte prenosit će debate koje posebno vode istoričari, zajedno sa medijima iz BiH i regije - precizira ambasador Gilles i dodaje kako i različita udruženja, pogotovo iz Sarajeva, mogu predložiti projekte i tražiti podršku EU.

U nastavku razgovora francuski ambasador je komentirao to što se obilježavanje sarajevskog atentata različito tumači, obzirom da je Gavrilo Princip za jedne heroj a za druge terorista, te

je u tom kontekstu i Francuska kritikovana zbog svog angažmana.
- Tačno je da je tema kontroverzna kao i ličnost Gavrila Principa, koji je različito cijenjen u Evropi kao i u Vašoj zemlji. Mogu to da shvatim. Dakle, ja očekujem mnogo debata o ličnosti Principa koje će voditi istoričari, o izboru datuma za posjetu Nadvojvode 28. juna - na Vidovdan, itd. Ali čvrsto želim da istaknem da to nije predmet obilježavanja. Rat je bio svjetski, sa 10 miliona mrtvih i on je najavio vijek koji je bio užasan do njegovih zadnjih decenija. To je predmet obilježavanja. To nije osoba Gavrilo Princip, čije djelo sigurno, simbolično, predstavlja iskru za početak rata. Nama je više stalo da pripremimo budućnost za mlade generacije i sugerišemo raspravu o ništavnosti rata uz naravno naučenu lekciju iz prošlosti. Svaki narod teži miru, skladu i pomirenju- kaže ambasador Gilles.

Naglašava da debatu treba prepustiti istoričarima.
- Ako ima prostora za debatu, prepustimo je istoričarima i univerzitetskim profesorima, sa svih strana i iz cijelog svijeta, koji se time bave. Ja želim da odmah preteknem svaku raspravu ili iskorištavanje u političke svrhe, u okviru bilo koje aktuelne teme, upravo to je ono čega trebamo da se čuvamo. Cilj moje zemlje, kao i Fondacije "Sarajevo, srce Evrope" je da se jednostavno i skromno- iz ovog grada pošalje poruka mira i pomirenja jedan vijek nakon varnice o kojoj smo govorili - poručuje ambasador Gilles.

Zamoljen da komentira mišljenja kako će se previše novca iz fondova EU utrošiti za obilježavanje nečega što predstavlja rat, ubijanje, masakr ... dakle “krvavu prošlost”, francuski ambasador kaže kako takvo mišljenje treba i ispravku i komentar.
- Prvo, ti fondovi se koriste za promociju mira i pomirenja, ne rata, ni masakra, niti slavljenja krvave i tragične prošlosti. Cilj je da se mladim generacijama ponudi “bolji zajednički život”. To znači da će ovi fondovi biti iskorišteni za nešto što je dobro. Da EU nije uvjerena u to, ona ne bi dala svoju podršku. Uostalom, pošto konkretno spominjete cijenu obilježavanja za EU, ipak je potrebno postaviti stvari na pravo mjesto. Cijena obilježavanja je samo kapljica vode u poređenju sa ogromnom podrškom koju mi, zemlje članice EU dajemo Bosni i Hercegovini kroz IPA fondove. Ovi evropski fondovi bez kojih bi zemlja mogla ostati zbog nepostizanja političkog sporazuma, kao i politički ambijent u BiH koji često odbija strane investitore jeste ono što predstavlja još jednu veliku štetu za zemlju - upozorio je na kraju razgovora za Fenu ambasador Republike Francuske u Bosni i Hercegovini Roland Gilles.

(Fena) bdž